

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی گلسار

رادیوگرافی یا عکس برداری با

اشعه ایکس چیست؟

تهیه: کارگروه آموزش بیمار بخش رادیولوژی

تاریخ تدوین: اسفند ۹۱

تاریخ بازنگری: پاییز ۱۴۰۵

ایمیل بیمارستان

info@golsarhospital.ir

سایت بیمارستان

www.golsarhospital.ir

شماره تماس بیمارستان: ۰۱۳-۳۴۹۰۰

مراقبت های بعد از رادیوگرافی

اگر از ماده حاجب (مانند باریوم) استفاده شده است، بیمار باید تشویق به نوشیدن مایعات فراوان شود تا دفع ماده حاجب از دستگاه گوارش یا کلیه ها تسریع شود.

مشاهده عوارض: در صورت استفاده از ماده حاجب تزریقی، در صورت مشاهده علائم آلرژی (مانند بثورات پوستی، تنگی نفس یا تورم) به پزشک اطلاع دهید.

تغییرات دفع: پس از مصرف باریوم، رنگ مدفوع ممکن است تا ۲۴-۴۸ ساعت سفید یا گچی باشد که طبیعی است.

منبع:

American College of Radiology (ACR): Practice Parameters for General Radiography.

حذف اشیاء فلزی : تمام زیورآلات، دکمه های فلزی، کمر بند یا وسایل الکترونیکی که ممکن است روی تصویر سایه ایجاد کنند باید قبل از آزمون از ناحیه مورد نظر خارج شوند.

ناشتایی : برای رادیوگرافی های دستگاه گوارش (مانند بلع باریوم)، ناشتایی ۶ تا ۸ ساعته جهت تخلیه کامل دستگاه گوارش ضروری است.

**استفاده از پوشش های حفاظتی سربی (مانند پیش بند یا یقه سربی) برای محافظت از اندام های حساس (غدد جنسی، تیروئید) در برابر تابش اشعه، به ویژه در کودکان و افراد جوان.

رادیوگرافی چیست؟

رادیوگرافی یکی از روش های تصویربرداری پزشکی است که با استفاده از اشعه X می توان از اندامهای بدن تصویر تهیه کرد، اساس تصویر تهیه شده مبنی بر اختلاف چگالی بین دو ناحیه مجاور است که کنتراست تصویر را بوجود می آورد.

به عنوان مثال قرار گرفتن بافت نرم در کنار استخوان از آنجا که شدت جذب اشعه در استخوان بیشتر از بافت نرم است باعث تشکیل تصویر استخوان می شود.

از رادیوگرافی برای تشخیص بیماری ها، شکستگی ها، تومورها و نیز بررسی اختلالات دستگاه گوارش و مجاری ادراری استفاده می شود.

انواع رادیوگرافی

(۱) رادیوگرافی ساده

در این روش بدون استفاده از ماده حاجب، از قسمت مورد نظر بدن تصویربرداری انجام می شود.

(۲) رادیوگرافی با ماده حاجب

در این نوع رادیوگرافی، برای مشاهده بهتر برخی اندام ها و مجاری بدن از مواد حاجب مانند باریوم یا ید استفاده می شود.

رادیوگرافی چه آمادگی هایی نیاز دارد؟

اخذ رضایت آگاهانه: در موارد خاص (مانند رادیوگرافی با ماده حاجب)، توضیح روند کار و گرفتن رضایت کتبی از بیمار ضروری است.

ارزیابی سوابق حساسیت: بررسی سابقه حساسیت به ید، مواد حاجب رادیولوژی، غذاهای دریایی (به دلیل محتوای ید بالا) و سایر داروها.

در صورت سابقه آلرژی، ممکن است داروهای آنتی هیستامین یا کورتیکواستروئید پیش از آزمون تجویز شود.

قرص متفورمین در صورت تزریق ماده حاجب قطع می شود.

غربالگری بارداری: برای تمام خانم های در سنین باروری، پرسش در مورد احتمال بارداری حیاتی است. در صورت بارداری، رادیوگرافی باید با احتیاط فراوان یا در موارد اورژانسی انجام شود. در صورت ضرورت انجام از بیمار رضایت آگاهانه گرفته می شود.